

Poučení pro držitele občanského průkazu

se strojově čitelnými údaji nebo občanského průkazu se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem,
vydávaného od 1. 1. 2012

Držitel občanského průkazu se strojově čitelnými údaji nebo občanského průkazu se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem (dále jen „občanský průkaz“) je povinen s přihlédnutím ke všem okolnostem chránit jej před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím. Porušení této povinnosti je přestupkem.

Občanský průkaz by měl být nošen ve vhodném obalu a za všech okolností chráněn proti škodlivým mechanickým, chemickým či elektromagnetickým vlivům.

Obvyklý způsob používání občanského průkazu vylučuje:

- vystavování nadměrným teplotám nižším než -10°C nebo vyšším než 50°C ;
- vystavení nadměrnému mechanickému namáhání, které by mohlo plastovou kartu nebo elektronický kontaktní čip poškodit (například nošení v zadní kapse kalhot, kde by byla karta dlouhodobě ohýbána);
- vystavování kapalinám, chemikáliím nebo agresivním plynům, které by mohly poškodit plastovou kartu nebo poškodit elektronický kontaktní čip;
- dlouhodobé vystavování intenzivnímu slunečnímu nebo světelnému záření;
- vystavování elektrostatickým výbojům, neúměrnému elektromagnetickému poli či mikrovlnnému záření;
- spojování se zařízeními či systémy, pro něž není určen.

Informace o občanských průkazech se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem

- v současné době je na elektronický kontaktní čip možné nahrát pouze kvalifikovaný certifikát (zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 17b, odstavec 1);
- další údaje bude možné na elektronický kontaktní čip nahrát pouze, stanoví-li tak zvláštní právní předpis a pouze se souhlasem držitele;
- nefunkčnost kontaktního elektronického čipu není důvodem pro skončení platnosti občanského průkazu;
- skončením platnosti občanského průkazu končí platnost elektronického čipu;
- v případě zájmu o kvalifikovaný certifikát je nezbytné kontaktovat některého z akreditovaných poskytovatelů certifikačních služeb (vydání kvalifikovaného certifikátu je zpoplatněno).

Nové občanské průkazy

Přední strana

Zadní strana (bez čipu)

Zadní strana (s čipem)

Od 1. 1. 2012 je vydáván nový občanský průkaz se strojově čitelnými údaji (s čipem nebo bez čipu). Je vyroben ve formě plastové karty o rozměrech 54 mm x 85,6 mm (velikost platební karty), má gravírovanou černobílou fotografii a gravírovaný podpis držitele. Jméno, příjmení a číslo dokladu jsou provedeny taktilním gravírováním (lze poznat hmatem). Oba občanské průkazy jsou vzhledově stejné, liší se pouze tím, že na zadní straně je umístěn kontaktní elektronický čip.

Do **čipu** lze nahrát elektronický podpis (podle § 17b odst. 1 zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů). Tuto službu zajišťují akreditovaní poskytovatelé certifikačních služeb (vydání kvalifikovaného certifikátu je zpoplatněno). Další údaje bude možné do čipu nahrát, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis. Neoprávněné nahrání údajů do čipu je přestupkem, za který lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

Nově patří mezi **volitelné údaje** rodinný stav, registrované partnerství a titul. Od 1.1.2017 bude volitelným údajem také trvalý pobyt. Nově je řešeno i zkracování dlouhých jmen a příjmení, pokud se nevejdou na přední stranu dokladu. Nelze-li zapsat druhé jméno, zapíše se první jméno uvedené v rodném listě a místo druhého jména se zapíše první písmeno s tečkou. Obdobně se postupuje v případě zápisu složeného příjmení. Nezkrácená podoba jména a příjmení se zapisuje do rubriky „ÚŘEDNÍ ZÁZNAMY“.

Názvy rubrik se tisknou pouze v případě, že je vyplněn obsah rubriky (např. pokud si občan nepřeje zapsání údaje o rodinném stavu nebo nemá titul, nebude ani vytištěn název rubriky „RODINNÝ STAV“ nebo „TITUL“. Pokud není zkracováno jméno a příjmení, netiskne se název rubriky „ÚŘEDNÍ ZÁZNAMY“).

Správní poplatek se neplatí, pokud je občanský průkaz vydáván z důvodu změny zapsaných údajů. Bezplatné je i vydání prvního občanského průkazu při dovršení 15 let věku občana nebo z důvodu uplynutí doby platnosti dosavadního občanského průkazu. Správní poplatek se vybírá pouze za vydání z důvodu ztráty, odcizení, poškození nebo zničení dosavadního občanského průkazu ve výši 100 Kč a dále za vydání občanského průkazu pro děti do 15 let ve výši 50 Kč. Za občanský průkaz s čipem se platí správní poplatek ve výši 500 Kč bez ohledu na věk a důvod vydání.

Dosavadní občanské průkazy platí po dobu v nich uvedenou. Pokud má občan platný doklad a nedošlo ke změně údajů nebo k podstatné změně podoby, nelze provádět výměnu (s výjimkou vydání občanského průkazu s čipem).